

Çiva Çiv. — 2) m. der Schütze im Tierkreise VARĀH. BRH. 4, 15, 17, 16.
— 3) m. N. pr. eines der 100 Söhne des Dhṛtarāṣṭra MBh. 1, 4550;
vgl. धनुर्धर.

धनुर्धरिन् (1. धनुस् + धा°) = धनुर्धर 1. MATSJA-P. 189. ÇKDr.

धनुर्मत् (1. धनुस् + भृत्) dass. H. 771. RAGH. 2, 11. 3, 39. 9, 11.

धनुर्मख s. धनुर्मक.

धनुर्मध्य (1. धनुस् + मध्य) n. die Mitte des Bogens, welche mit einem besonderen Worte लस्तक bezeichnet wird, AK. 2, 8, 2, 53.

धनुर्मक (1. धनुस् + मक) m. die der Einweihung eines Bogens geltende Feierlichkeit HARIV. 4391. धनुर्मख 4214 (LANGLOIS' Hdschr. hat auch hier मक); vgl. कतरत्तद्धनुः सौम्य मको ऽयं यस्य वर्तते 4302.

धनुर्मर्ग (1. धनुस् + मार्ग) m. Bogenlinie WILS.

धनुर्माला (1. धनुस् + माला) f. = धनुर्गुणा ÇABDAK. im ÇKDr.

धनुर्मास m. = धन्वमास RĀJAM. zu AK. 2, 4, 3, 10. ÇKDr.

धनुर्लता (धनुस् + ल°) f. eine best. Pflanze, = सोमवल्ली RĀGĀN. im ÇKDr.

धनुर्वक्त्र (1. धनुस् + व°) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge des Skānda MBh. 9, 2364. — Wohl धनुर्वक्र zu lesen.

धनुर्वीत (1. धनुस् + वात) m. eine best. Krankheit Verz. d. B. H. No. 1003.

धनुर्विद्या (1. धनुस् + वि°) f. Bogenkunde VET. 36, 18.

धनुर्वृत्त (1. धनुस् + वृत्त) m. N. verschiedener zu Bogen verwendeter Pflanzen: Bambusrohr, Ficus religiosa Lin., Semecarpus Anacardium Lin. und = धन्वन RĀGĀN. im ÇKDr. Nach WILS. auch ein best. Längenmaass (s. धनु, धनुस्) und Bogen (als Theil eines Kreises).

धनुर्वेद (1. धनुस् + वेद) m. Bogenkunde, ein über die Bogenkunde handelndes Lehrbuch, ein dem Viçvāmītra und auch Bhṛgu zugeschriebener Upaveda zum Jāgurveda. KĀRANAVJ. in Ind. St. 3, 280, 2. MADHUS. ebend. 1, 13, 21. 22. MBh. 1, 5132. 4, 1830. 12, 50. 13, 2910. R. 1, 1, 15. 19, 19. 5, 32, 9. KATHĀS. 9, 72. VP. 284. BHĪG. P. 1, 7, 44. 3, 12, 38. चतुष्पाद MBh. 3, 1459. 5, 5352. 7548. HARIV. 4910. चतुष्पादो दशविधः MBh. 1, 8032. चतुर्विध 5091. °वेदस्य सूत्रम् 2, 256. साङ्गापाङ्गापनिषदः सरकस्यः R. 1, 35, 16. Eine Stelle daraus mitgetheilt beim Schol. zu H. 777.

धनुर्वेदिन् adj. mit dem Dhanurveda vertraut, Beiw. Çiva's Çiv.

धनुःशाखा (1. धनुस् + शा°) f. = धनुर्गुणा ÇABDAK. im ÇKDr.

धनुःशाला (1. धनुस् + शा°) f. Bogenkammer, der Ort wo die Bogen aufbewahrt werden HARIV. 4300.

धनुःश्रेणी (1. धनुस् + श्रे°) f. N. zweier Pflanzen, = धनुर्गुणा (धनुःश्रेणी RATNAM. 32) und महेन्द्रवारुणी RĀGĀN. im ÇKDr.

धनुष (von धनुस्) m. N. pr. eines Rshi: धनुषाव्य (vgl. धनुषान्) MBh. 12, 12738.

धनुषान् (wohl धनुषा, instr. von धनुस्, + श्रन्त Auge) m. N. pr. eines Rshi MBh. 3, 10741. fgg.

धनुष्क 1) am Ende eines adj. comp. von धनुस् Bogen: स° MBh. 2, 2699. HARIV. 10635. — 2) n. ein kleiner oder geringer Bogen LĀTJ. 8, 6, 8.

धनुष्कपाल (धनुस् + क°) n. gaṇa कस्कादि zu P. 8, 3, 48.

धनुष्कर 1) (1. धनुस् + कर machend) m. Bogenmacher P. 3, 2, 21. — 2) (1. धनुस् + कर Hand) adj. einen Bogen in der Hand haltend, mit einem

Bogen bewaffnet ÇKDr. — 3) f. ई eine best. Blume VJUTP. 142. धानुष्करि LALIT. 347.

धनुष्कार (1. धनुस् + 1. कार) m. Bogenmacher VS. 30, 7. R. GORR. 2, 90, 22.

धनुष्कत् (1. धनुस् + कृत्) m. dass. VS. 16, 46.

धनुष्कोटि s. u. कोटि 1.

धनुष्पट (धनुस् + पट) m. ein best. Baum, = पियाल; so soll nach ÇKDr. in AK. 2, 4, 2, 15 gelesen werden. während unsere Ausgaben धनुष्पट haben.

धनुष्पाणि (1. धनुस् + पा°) adj. einen Bogen in der Hand haltend, mit einem Bogen bewaffnet MBh. 3, 6099. 7552. R. 1, 22, 5. 3, 30, 11. 53, 21.

धनुष्मत् (von 1. धनुस्) 1) adj. subst. mit einem Bogen versehen, — bewaffnet. Bogenschütze AK. 2, 8, 2, 37. H. 771. Sch. DRAUP. 2, 8. ARG. 3, 24. DAÇ. 1, 10. 19. R. 2, 21, 37. RAGH. 7, 53. VARĀH. BRH. 26 (23), 8. PĀN-ĀT. 1, 219. वाळु MBh. 3, 16486. f. °मती BHARTṚ. 1, 13. — 2) m. N. pr. eines Berges im Norden von Madhjadēça VARĀH. BRH. S. 14, 24. — 3) f. °मती N. pr. der Schutzgottheit in dem Geschlecht des Vjāghrapād BRAHMA-P. in Verz. d. Oxf. H. 19, a, 36.

1. धैनुस् UNĀDIS. 2, 118. m. n. gaṇa अर्थर्चादि zu P. 2, 4, 31. 1) n. Bogen NIR. 9, 16. AK. 2, 8, 2, 51 (m.). TRIK. 2, 8, 50 oder 51. H. 775. an. 2, 583. MED. s. 25 (m. n.). RV. 8, 61, 4. 66, 11. घ्रा कर्षताय धृषवे धनुस्तस्वत्ति पौ-स्यम् 9, 99, 1. धनुर्हस्तादादानी मृतस्य 10, 18, 9. 123, 6. धनुर्वा तेन्या पसः AV. 4, 4, 6. 6, 6. 5, 18, 8. 7, 50, 9. VS. 16, 10. ÇAT. BR. 1, 3, 2, 6. 5, 3, 2, 11. धनुर्गार्ति 4, 2, 10. 14, 1, 2, 7. KĀTJ. ÇR. 25, 4, 47. AIT. BR. 7, 14. PĀN-ĀT. BR. 7, 3, 6. M. 3, 160. R. 1, 66, 26. SUÇR. 1, 234, 7. 11. धनुर्वक्र 94, 1. अस्त्रम् — योत्रयं तत्र धनुषा MBh. 3, 877. युद्धे वा नाम्यतां धनुः N. 26, 10. धनुष्ममायं समधत् सायकम् RAGH. 3, 53. ÇĀK. 8, 13. HIT. 1, 133. सुरपति° Indra's Bogen, der Regenbogen MBh. 73. Den nom. sg. m. धनुस् haben wir zu धनु gestellt. Vgl. दृढ°. — 2) n. der Bogen als Längenmaass: प्रदेशेन धनुषा च मिमीते KAUC. 83. = 4 Hasta = 1/2000 Gavjūti MĀRK. P. 49, 39. 40. धनुःशतम् M. 8, 237. JĀGĒ. 2, 167. (तं चकार्य) तस्माद्देशाद्भनू-ष्यष्टौ MBh. 1, 6001. H. 133. — 3) n. Bogen als Theil eines Kreises COLEBR. Alg. 89. SŪRJAS. 2, 33. 39. 3, 15. 10, 13. — 4) n. ein bogenförmiges Instrument zur Beobachtung der Sonnenhöhe und Zenith-Distanz SŪRJAS. 13, 20. — 5) der Schütze im Tierkreise H. an. MED. (m. n.). VARĀH. BRH. 26 (23), 25. 26. LAGHUG. 4, 7. 11, 5. SŪRJAS. 12, 63. 66. 14, 5. — 6) ein best. Baum, = पियाल H. an. m. MED. — 7) adj. mit einem Bogen bewaffnet H. an. MED. als Beiw. Çiva's MBh. 7, 9536. Çiv. — Wird gewöhnlich auf धनु = कृन् zurückgeführt und als Mordwaffe erklärt; aber auch auf तन् dehnen, spannen. Vgl. 1. धनु, 1. धन्वन्.

2. धनुस् n. = 2. धन्वन् dürres —, trocknes Land: धनुर्दुर्ग (पुर) M. 7, 70 (KULL. liest धन्वदुर्ग), viell. auch MBh. 6, 233.

धनुः[ः]स्तम्भ (1. धनुस् + स्त°) m. eine best. Krampferscheinung, welche den Körper wie einen Bogen krümmt, SUÇR. 1, 234, 7.

धनू m. ein Vorrath von Korn (धान्यसंचय) UNĀDIR. im SAMKSHIPTAS. ÇKDr. — Vgl. auch u. 1. und 2. धनु.

धनेयक n. = धन्याक Koriander BHAR. zu AK. 2, 9, 38. ÇKDr.

धनेयु (von धन) m. N. pr. eines Sohnes des Raudrāçva HARIV. LANGL. I, 139 (ed. Calc. वननित्य). VP. 447.